

جهانی شدن خدمات سلامت

در آمده بر تجارت بین المللی خدمات سلامت

با مقدمه دکتر سید جمال الدین طیبی

دکتر نسرين شعربافچی زاده

عضو هیأت علمی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی
دانشگاه علوم پزشکی ایران

دکتر سوگند تورانی

عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات مدیریت بیمارستانی
پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران (HMRC)

انتشارات قلم علم

۱۳۹۲

سرشناسه	:	تورانی، سوگند، ۱۳۳۳.
عنوان و نام پدیدآور	:	جهانی شدن خدمات سلامت (درآمدی بر تجارت بین‌المللی خدمات سلامت) // سوگند تورانی، نسرین شعربافچی‌زاده: با مقدمه دکتر سید جمال الدین طبیبی.
مشخصات نشر	:	تهران - قلم علم - ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۱ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۲۷۳-۰۳۱-۲ ریال ۱۵۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۷۲.
موضوع	:	بهداشت جهانی
موضوع	:	بهداشت جهانی - برنامه‌ریزی.
شناسه افزوده	:	شعربافچی‌زاده، نسرین، ۱۳۵۵.
شناسه افزوده	:	طبیبی، جلال الدین، ۱۳۲۱، مقدمه‌نویس.
رده بندی کنگره	:	۶۱۴۹۲ ج ۱ / RA۶۶۴۱
رده بندی دیویی	:	۳۶۲/۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۲۱۵۵۲۳

جهانی شدن خدمات سلامت (درآمدی بر تجارت بین‌المللی خدمات سلامت)

با مقدمه دکتر سید جمال الدین طبیبی

مؤلفین: دکتر سوگند تورانی - دکتر نسرین شعربافچی‌زاده

ناشر: تهران - قلم علم

طرح جلد: علیرضا قربانخانلو

چاپ و صحافی: موسسه پگاه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۲

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۳-۰۳۱-۲

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

کتابی که در دست دارید، حاصل تلاشی است گسترده و طولانی که طی سالهای اخیر به وسیله دو همکار فاضل و پرتلاش، سرکار خانم دکتر سوگند تورانی و سرکار خانم دکتر نسرین شهربافچی زاده، اعضای محترم هیات علمی دانشگاه انجام شده است. این تلاش ارزشمند، براساس مطالعات گسترده و مستمر ایشان همراه با دقت و شکیبایی و وسواس تمام بر زمینه‌ای بسیار مهم در سطح جهانی و قطعاً حساس برای ایران، صورت پذیرفته است. حاصل جد و جهد این نویسندگان به صورت اثری بدیع و کاملاً نو در امر جهانی شدن خدمات سلامت و گردشگری پزشکی در آمده است.

نویسندگان، کتاب را در ساختاری منجیده، مطلوب و با نظمی گیرا ارائه داده اند و در تهیه و تدوین محتوا نیز اهتمام ارزنده‌ای معمول داشته اند. کتاب، به صورت گسترده به ابعاد مختلف جهانی شدن خدمات سلامت، فلسفه وجودی این امر، روند توسعه آن و ابعاد اقتصادی این پدیده پرداخته است. مرور بر ادبیات و پیشینه پدیده جهانی شدن و جهانی شدن خدمات سلامت و گردشگری پزشکی در زمره اولین اقدامات بدیع است که نویسندگان محترم به خوبی بدان پرداخته اند.

در واقع، نویسندگان بخشی قابل ملاحظه از تلاش خود را معطوف به گردشگری سلامت در کشورهای مختلف نموده و اطلاعات با ارزشی ارائه داده اند. به ویژه دلایل افزایش تقاضا برای دریافت خدمات پزشکی از دیگر کشورها را مطرح ساخته و به خوبی تحلیل نموده اند.

گسترش خصوصی سازی بخش مراقبت سلامت در کشورهای در حال توسعه، در کانون توجه نویسندگان محترم بوده و تلاش این کشورها در توسعه این امر به نیکی مورد توجه قرار داده اند. نویسندگان از بررسی موانع گردشگری پزشکی در کشورها غافل نبوده و محدودیت های ملی و بین المللی موجود فرا راه گردشگری پزشکی را نیز به خوبی تشریح و تفسیر کرده اند. فرصت ها و تهدیدهای گردشگری سلامت در کشورهای مختلف توصیف شده و خواننده کتاب به صورت جامع در جریان این فرصت ها و تهدیدات قرار گرفته است.

توسعه گردشگری سلامت و پزشکی و مسایل اخلاقی از دید نویسندگان محترم دور نمانده و ملاحظات خاص این بخش مهم مورد توجه خاص قرار گرفته است، چه آنکه هرگونه برنامه ریزی و تدوین و اجرای سیاست های مرتبط با گردشگری پزشکی در ایران می باید بر اساس موازین ارزشی و اخلاقی جامعه صورت پذیرد. نادیده گرفتن ابعاد تعیین کننده ملاحظات اخلاقی در زمینه گردشگری پزشکی می تواند لطمه های جبران ناپذیری به حیات و گسترش این صنعت مهم و آینده ساز وارد سازد. بخش قابل توجهی از کتاب معطوف به پدیده سرمایه گذاری در بخش سلامت سایر کشورها و روند این امر گردیده و موانع موجود فراراه این سرمایه گذاری به خوبی بر شمرده است.

مهاجرت موقت متخصصان سلامت، همراه با تاریخچه و عوامل موثر بر آن در زمره مواردی است که نویسندگان محترم اطلاعات گسترده ای در این باره عرضه کرده اند.

در نهایت، نویسندگان محترم با نگرش استراتژیک به استراتژی های مربوط به صادرات خدمات سلامت، از منظر بخش دولتی و خصوصی و مشارکت این دو بخش در مناطق مختلف جهان پرداخته اند.

گرچه بر عنوان کتاب ذکر شده "جلد اول"، همین جلد اول در بردارنده اطلاعات و محتوای ارزشمندی است که برای اساتید، دانشجویان، متخصصان، دست اندرکاران و علاقمندان به پدیده گردشگری پزشکی واجد ارزش سرشار است. بنابر این، مطالعه این کتاب را به بزرگواران مورد اشاره و پویندگان و مراجعان به خدمات گردشگری سلامت و پزشکی توصیه می نماید.

صمیمانه از همکاران عالیقدر، سرکار خانم دکتر تورانی و سرکار خانم دکتر شریافچی زاده به لحاظ تلاش مداوم و ابرام چشمگیرشان در انجام این اثر علمی، تقدیر نموده و برایشان آرزومند پیروزی های بارز آتی در انجام و تدوین آثار علمی برتر در زمینه های مختلف مدیریت بهداشت و درمان و تمرکز بر جنبه های ملی آن می باشد.

دکتر سید جمال الدین طبیبی

استاد دانشگاه

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: معرفی کتاب.....	۱
فصل دوم: نگرشی بر جهانی شدن.....	۷
مقدمه.....	۹
جهانی شدن.....	۹
دیدگاههای موجود نسبت به جهانی شدن.....	۱۴
روند جهانی شدن در دوره های مختلف.....	۱۶
ویژگیهای جهانی شدن.....	۱۹
ابعاد جهانی شدن.....	۲۲
خلاصه فصل.....	۲۸
فصل سوم: جهانی شدن و سلامت.....	۲۹
مقدمه.....	۳۱
پیامدهای جهانی شدن بر بخش سلامت.....	۳۲
۱- جهانی شدن و بیماریهای مسری.....	۳۲
۲- جهانی شدن و تغییرات سبک زندگی.....	۳۳
۳- جهانی شدن و تهدیدهای زیست محیطی.....	۳۴
۴- جهانی شدن و پیامدهای اقتصادی.....	۳۵
۵- سلامت به عنوان پیش شرط ادغام تجاری.....	۳۵
دورنمای در حال تغییر سلامت جهانی.....	۳۷
بیماران: ویژگیهای دموگرافیک و تقاضا.....	۳۸
ارائه دهندگان خدمات: نقش آفرینان و فرصتهای جدید.....	۳۹
پرداخت کنندگان هزینه خدمات سلامت: سازمانهای بیمه گر.....	۴۰

۴۰	دولتها : نقشهای در حال تغییر
۴۰	ویژگی های صنعت مراقبت سلامت
۴۳	عوامل مؤثر بر جهانی شدن صنعت مراقبت سلامت
۴۴	تجارت خدمات سلامت (TIHS)
۵۱	موارد قانونی مهم گاتس مرتبط با خدمات سلامت
۵۴	موارد مهم گاتس که باید مد نظر قرار گیرد
۵۵	دلایل تعهد به گاتس توسط مقامات دولتی
۵۷	شیوه های عرضه خدمات بین المللی سلامت بر اساس طبقه بندی گاتس
۶۴	خلاصه فصل
۶۵	فصل چهارم : عرضه فرا مرزی خدمات سلامت
۶۷	مقدمه
۶۸	عرضه فرا مرزی خدمات سلامت : روش (۱)
۷۰	"سلامت از راه دور" ، "پزشکی از راه دور"
۷۵	ارتباطات در سیستم پزشکی از راه دور
۷۶	شیوه های ارائه خدمات سلامت در قالب روش (۱)
۷۷	چهارچوب استانداردهای "سلامت از راه دور"
۷۸	ارزیابی تجارت فرا مرزی خدمات سلامت
۸۵	عواملی که موجب رشد تقاضا برای خدمات سلامت از راه دور می شود
۸۶	موانع توسعه تجارت فرا مرزی خدمات سلامت از راه دور
۸۸	فرصتها و تهدیدات ناشی از تجارت خدمات سلامت در قالب روش ۱ (پزشکی از راه دور)
۹۲	خلاصه فصل
۹۳	فصل پنجم : دریافت خدمات سلامت در خارج از کشور (گردشگری سلامت)
۹۵	مقدمه
۹۵	دریافت خدمات سلامت در کشورهای خارجی (روش ۲)

تاریخچه گردشگری پزشکی.....	۱۰۰
بازار جهانی گردشگری پزشکی	۱۰۳
- آمریکا.....	۱۰۴
- آسیا	۱۰۶
- آفریقا	۱۱۱
- اروپا	۱۱۲
تحلیل صنعت گردشگری پزشکی.....	۱۱۳
الف) نقش آفرینان صنعت گردشگری پزشکی	۱۱۳
ب) دلایل افزایش تقاضای بیماران برای دریافت خدمات پزشکی از خارج از کشور	۱۱۶
ج) روندهای اخیر که موجب توسعه گردشگری پزشکی گردیده اند	۱۲۶
د) مزیت‌های تأثیر گذار بر توسعه گردشگری پزشکی	۱۳۳
ه) موانع گردشگری پزشکی.....	۱۳۸
و) بازاریابی گردشگری پزشکی	۱۴۰
ز) ارزیابی تجارت خدمات سلامت در قالب گردشگری پزشکی.....	۱۴۰
فرصت‌ها و تهدیدات تجارت خدمات سلامت در قالب روش ۲ (گردشگری پزشکی).....	۱۴۷
توسعه گردشگری پزشکی و مسایل اخلاقی.....	۱۵۲
خلاصه فصل	۱۵۵
فصل ششم: حضور تجاری خارجی (سرمایه گذاری در بخش سلامت سایر کشورها).....	۱۵۷
مقدمه	۱۵۹
حضور تجاری خارجی در بخش سلامت سایر کشورها.....	۱۵۹
سرمایه گذاری مستقیم خارجی در بخش سلامت و توسعه گردشگری پزشکی	۱۶۶
ارزیابی تجارت خدمات سلامت در قالب روش ۳ (حضور تجاری خارجی).....	۱۶۸
حضور تجاری خارجی از دیدگاه تجارت	۱۷۶
حضور تجاری خارجی از دیدگاه سلامت.....	۱۷۶

۱۷۷.....	عوامل مؤثر بر گسترش حضور تجاری خارجی.....
۱۷۸.....	موانع حضور تجاری خارجی.....
۱۸۳.....	فرصتها و تهدیدات حضور تجاری خارجی در کشورهای صادرکننده و وارد کننده.....
۱۹۰.....	خلاصه فصل.....
۱۹۱.....	فصل هفتم: نقل مکان اشخاص حقیقی (مهاجرت موقت متخصصین سلامت).....
۱۹۳.....	مقدمه.....
۱۹۳.....	روش ۴: مهاجرت موقت متخصصین سلامت.....
۱۹۸.....	تاریخچه و روند مهاجرت موقت متخصصین سلامت.....
۲۰۲.....	عوامل مؤثر بر مهاجرت متخصصین سلامت.....
۲۰۷.....	موانع نقل مکان بین المللی متخصصین سلامت.....
۲۰۸.....	مهاجرت متخصصین سلامت به کشورهای توسعه یافته.....
۲۱۰.....	مهاجرت متخصصین سلامت به کشورهای در حال توسعه.....
۲۱۲.....	نقل مکان (مهاجرت موقت) متخصصین سلامت از دیدگاه تجارت.....
۲۱۴.....	ارزیابی تجارت خدمات سلامت در قالب روش ۴ (نقل مکان متخصصین سلامت).....
۲۲۰.....	فرصتها و تهدیدات مهاجرت موقت متخصصین سلامت در کشورهای صادر کننده و وارد کننده.....
۲۲۷.....	خلاصه فصل.....
۲۲۹.....	فصل هشتم: تجارت خدمات سلامت و رویکردهای استراتژیک.....
۲۳۱.....	مقدمه.....
۲۳۱.....	تجارت بین المللی خدمات سلامت و رویکردهای استراتژیک.....
۲۳۴.....	استراتژی صادرات خدمات سلامت مبتنی بر فرصتها و موانع بازار.....
۲۳۶.....	استراتژی های دولتی.....
۲۳۶.....	استراتژی کوبا.....
۲۳۷.....	استراتژی توسعه برون مرزی نظام سلامت ملی.....
۲۳۹.....	استراتژی های مشترک بخش خصوصی و دولتی.....

۲۴۱..... استراتژی های مورد اجرای بخش خصوصی

۲۴۱..... استراتژی های شرکتهای خصوصی

۲۴۲..... گروه مراقبت سلامت پارک وی

۲۴۲..... تجارت منطقه ای خدمات سلامت

۲۴۸..... خلاصه فصل

۲۴۹..... نگاهی به آتیه

۲۵۵..... منابع